

پایان‌نامه‌ی کارشناسی ارشد: جواد کیوانلو، ۱۳۹۹

نقش عدالت اجتماعی در فقه و حقوق با رویکردی بر نظرات امام خمینی (ره) و مقام معظم رهبری

نقش عدالت در فقه و تبیین جایگاه آن در دو منبع بزرگ فقه شیعه یعنی کتاب و سنت می باشد. از نظر فقهی، عدالت یک شخص با تأیید دو عادل یا معاشرت فراوان با خود او یا باور متدینین به عدالت وی، قابل اثبات است. در مکتب سیاسی حضرت امام، عدالت اجتماعی جایگاه و اهمیتی بس والا دارد. در این مکتب، تحقق عدالت اجتماعی، هدف بعثت انبیا و انقلاب اسلامی و مبارزه با رژیم طاغوت و نیز راز دشمنی استکبار بوده است و بی توجهی به آن عواقب شومی را برای حکومت و ثروت اندوزان به دنبال می آورد. براساس این مکتب، در حکومت و جامعه باید تمامی اقشار جامعه از حقوق برابر برخوردار و همه در برابر عدالت مساوی باشند همچنین امام به شایستگی های افراد هم توجه دارند. در حکومت باید، قانون و موازین قانونی بر آن حاکم بوده، مسئولان در صدد جلب امتیازات ویژه برای خود نباشند و همواره با خدمتگزار مردم دانستن خود، به دنبال پر کردن شکاف های طبقاتی به نفع محرومان باشند. ورود رهبر معظم انقلاب به موضوع عدالت از چشم انداز جایگاه و نقش ممتاز دینی بوده است.

در این پژوهش سعی شده است نقش عدالت اجتماعی در فقه و حقوق با رویکردی بر نظرات امام خمینی (ره) و مقام معظم رهبری به روش توصیفی و تبیینی مورد بررسی قرار گیرد.

کلید واژه ها: عدالت اجتماعی ، فقه و حقوق ، استنباط احکام الهی

کلیدواژه‌ها: کلید واژه ها: عدالت اجتماعی ، فقه و حقوق ، استنباط احکام الهی

شماره‌ی پایان‌نامه: ۱۲۷۲۹۵۲۱۹۵۶۳۸۱۵۱۳۹۹۱۶۲۲۵۸۳۸۶

تاریخ دفاع: ۱۳۹۹/۱۱/۰۷

رشته‌ی تحصیلی: فقه و مبانی حقوق اسلامی

دانشکده: علوم انسانی

استاد راهنما: دکتر محسن ولایتی

M.A. Thesis:

The Role of Social Justice in Jurisprudence and Law
with an Approach to the Views of Imam Khomeini and
the Supreme Leader

The role of justice in jurisprudence and explaining its place in the two major sources of Shiite jurisprudence, namely the book and tradition. From the jurisprudential point of view, the justice of a person can be proved by the approval of two just people or a lot of association with him or the religious belief in his justice. Another aspect of justice that the constitutional legislature has entrusted to the judiciary is the realization of judicial justice. It is in conflict with other social justice. In the political school of Imam Khomeini, social justice has a very high status and importance. In this school, the realization of social justice has been the goal of the resurrection of the prophets and the Islamic Revolution and the struggle against the tyrannical regime, as well as the secret of the enemy of arrogance, and ignoring it will have dire consequences for the government and the wealthy. According to this school, in the government and society, all sections of society should have equal rights and all should be equal before justice. Also, the Imam pays attention to the merits of individuals. In the government, the law and legal norms should govern it, the officials should not seek to gain special privileges for themselves, and they should always seek to fill the class gaps in favor of the deprived by knowing that they are serving the people. The entry of the Supreme Leader of the Revolution into the issue of justice has been from the perspective of a privileged religious position and role.

In this study, the role of social justice in jurisprudence and law has been tried to study the views of Imam Khomeini and the Supreme Leader in a descriptive and explanatory manner. Keywords: Social Justice, Imam Khomeini, Jurisprudence and Law, Inference of Divine Rulings